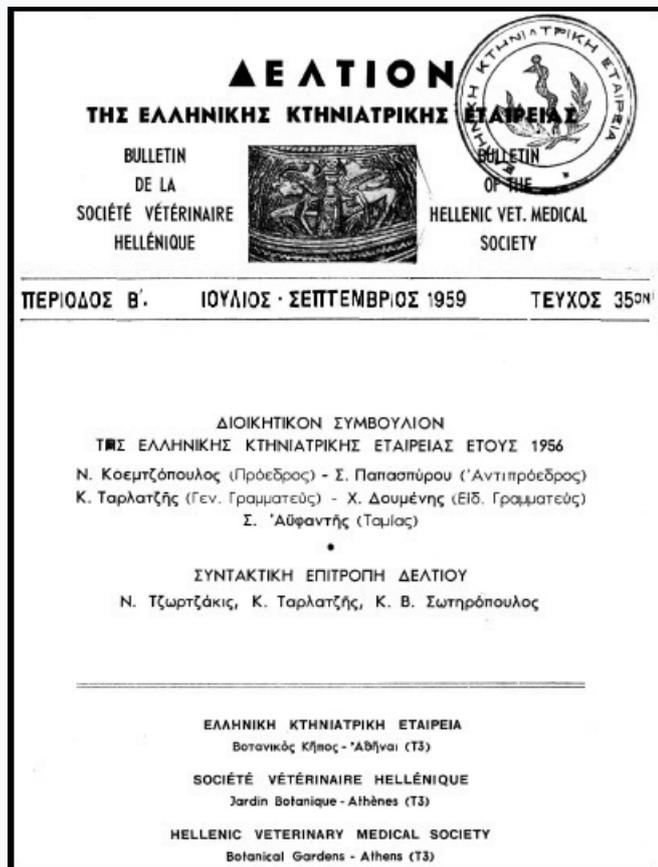

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 10, No 3 (1959)

Article reviews

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.17790](https://doi.org/10.12681/jhvms.17790)

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1959). Article reviews. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 10(3), 141–147.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17790>

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

RENOUX G. : 'Ο Μελιταῖος Πυρετός τῶν αἰγῶν). (La Brucellose chez les chèvres). Archives de l'Institut Pasteur de Tunis, 1958, vol. XXXV, 39-48 p.).

Εἰς τὴν παροῦσαν ἐργασίαν, ἣτις ἀνεκοινώθη εἰς τὸ ἐν Λίμη τῆς Περουβίας 4ον ἐνδοαμερικανικὸν Συνέδριον ἐπὶ τῶν Βρουκελώσεων, ὁ καθηγητὴς κ. Renoux, ἐκθέτει τὰ συμπεράσματα τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἐρευνῶν του, ἐπὶ τοῦ Μελιταίου πυρετοῦ τῶν αἰγῶν.

Ὁ Μελιταῖος Πυρετός τῶν αἰγῶν ὀφείλεται, κατὰ κανόνα, εἰς τὴν ποικίλιαν Br. Melitensus, εἷς τινὰς δὲ περιπτώσεις εἰς τὴν ποικίλιαν Br. Intermedia καὶ σπανιότερον εἰς τὴν ποικίλιαν Br. Abortus.

Ἡ παθογένεια τῆς νόσου δὲν ἔχει διαλευκανθῆ πλήρως· ἡ νόσος μεταδίδεται μεταξὺ τῶν αἰγῶν κυρίως διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν βλεννογόνων μετὰ παθολογικῶν ὑλικῶν, ὡς ἐκκρίσεων, περιττωμάτων, πλακούντων, ἐκτρωμάτων κ.λπ. τῶν ἀσθενῶν καὶ διὰ τῆς βρώσεως ζωοτροφῶν μεμολυσμένων διὰ τῆς βρουκέλλας τοῦ Μελιταίου. Ἐπίσης μεταδίδεται, κατὰ τὰς ἐπιβάσεις, εἴτε διὰ σπέρματος μεμολυσμένου, εἴτε μηχανικῶς διὰ τῆς μεταφορᾶς μεμολυσμένων ἐκκρίσεων ὑπὸ αἰγὸς εἰς αἶγα, διὰ τοῦ γάλακτος τῶν ἀσθενῶν αἰγῶν εἰς τὰ ἐρίφια καὶ διὰ τῆς εἰσπνοῆς κοριοτοῦ ἐν μεμολυσμένῳ περιβάλλοντι. Ἡ μετάδοσις τῆς νόσου εἶναι δυνατή, ἐξ ἄλλου, διὰ τῶν ἐντόμων καὶ παρασίτων μεμολυσμένων ὑπὸ τῆς βρουκέλλας τοῦ Μελιταίου.

Ἡ ἔκτρωσις δὲν εἶναι παθογνωμονικὸν σύμπτωμα τοῦ Μελιταίου Πυρετοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν συνυπάρχει ἐτέρα νόσος, τὰ δὲ ἀσθενῆ ζῶα διατρέφονται καλῶς καὶ διαβιοῦν ὑπὸ ὑγιεινὰς συνθήκας. Ὁ συγγραφεὺς, ὑπὸ πειραματικὰς συνθήκας, οὐδεμίαν ἔκτρωσιν παρετήρησεν ἐπὶ 1000 περίπου αἰγῶν προσβεβλημένων ὑπὸ Μελιταίου πυρετοῦ, τὰς ὁποίας παρηκολούθησεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν. Ἐν τούτοις εἰς τὰς ὑπὸ φυσικὰς συνθήκας διαβιούσας καὶ προσβεβλημένας ὑπὸ Μελιταίου Πυρετοῦ αἶγας, ἡ ἔκτρωσις εἶναι τὸ πρῶτον παρατηρούμενον σύμπτωμα τῆς νόσου· εἰς τὰς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας διαβιούσας αἶγας, ἐπιδρῶν συνήθως οἱ εὐνοοῦντες τὴν ἔκτρωσιν παράγοντες, οἷον : τὸ ψύχος, οἱ δυσμενεῖς ὄροι ἐνσταυλισμοῦ, αἱ παρασιτικά νοσοί, ὁ ὑποσιτισμὸς κλπ. Τὰ λοιπὰ κλινικὰ συμπτώματα εἶναι δυνατόν νὰ ἑλλείπουν ἢ νὰ εἶναι ἀσίμαντα καὶ συνήθως ἡ νόσος διατρέχει ἐπὶ τῆς αἰγὸς ὡς ἀσυμπτωματική, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λοίμωξις· εἰς τὴν ὀξείαν

ὁμως φάσιν τῆς λοιμώξεως παρατηρεῖται μαστίτις, ἔντεριτις ἑλαφροῦς μορφῆς καὶ χαλότης ὀφειλομένη εἰς ἀρθρίτιδας.

Μικρὸς ἀριθμὸς αἰγῶν εἶναι δυνατόν νὰ ἰαθῇ δι' αὐτοαποστειρώσεως. Ἡ κυφορία αἰγῶν προσβεβλημένων ὑπὸ Μελιταίου Πυρετοῦ εἶναι συχνάκις φυσιολογικὴ καὶ τὰ γεννώμενα ἐρίφια φαινομενικῶς ὑγιῆ. Ἡ ὑποστηρικθεῖσα ἄλλοτε ἄποψις, ὅτι ταῦτα παρουσιάζουν ἀντοχὴν εἰς τὴν νόσον εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ ἐπαρκῆ διερεύνησιν τοῦ θέματος. Πράγματι ἡ ἐξέτασις τούτων εἶχεν διενεργηθῆ μόνον διὰ τῆς μεθόδου τῆς ὀρροσυγκολλητιναντιδράσεως ἢ ὁποία, ἐν προκειμένῳ, εἶναι δυνατόν νὰ ἀποβῇ πολλάκις ἀρνητικὴ. Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει, ὅτι ἀπεμόνωσε τὴν βρουκέλλαν τοῦ Μελιταίου διὰ καλλιέργειων, ἐκ σημαντικοῦ ἀριθμοῦ ἐριφίων, τῶν ὁποίων ἡ βραδεία εἰς σωλήνας ὀρροσυγκολλητιναντίδρασις εἶχεν ἀποβῆ ἀρνητικὴ διὰ Μελιταίου Πυρετόν.

Ἡ βρουκέλλα τοῦ Μελιταίου ἀπεκκρίνεται διὰ τοῦ γάλακτος τῶν ἀσθενῶν συνεχῶς ἢ κατὰ διαστήματα· εἶναι ὁμως δυνατόν ἢ ἀπέκκρισις νὰ παύσῃ ἀποτόμως. Ἡ ἀπέκκρισις τοῦ μικροβίου διὰ τῶν ἐκκρίσεων τοῦ κόλπου παρατηρεῖται μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ τὴν ἔκτρωσιν καὶ συνεχίζεται ἐπὶ τρεῖς τοῦλάχιστον μῆνας· ἢ ἀνεύρεσις ὁμως τοῦ μικροβίου εἰς τὰς ἐκκρίσεις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων αἰγῶν, αἱ ὁποῖαι οὐδέποτε ἐγονιμοποιήθησαν, εἶναι δυνατὴ· ἐξ ἄλλου ἡ βρουκέλλα τοῦ Μελιταίου ἀπεκκρίνεται διὰ τῶν περιττωμάτων καὶ τῶν οὔρων τῶν ἀσθενῶν.

Ἡ βρουκέλλα τοῦ Μελιταίου διασπείρεται εὐρύτατα εἰς ὅλους τοὺς ἴστους καὶ τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ συνηθέστερον ἐγκαθίσταται εἰς τὸν σπλῆνα καὶ τοὺς λεμφαδένους· διὰ τὴν ἐργαστηριακὴν ὄθεν διάγνωσιν τῆς νόσου ἐνδείκνυται ἡ καλλιέργεια τοῦ σπληνὸς καὶ ἀριθμοῦ τινος λεμφαδένων συγχρόνως.

Ἡ ἐργαστηριακὴ διάγνωσις τῆς νόσου ἐπιτυγχάνεται δι' αἵματοκαλλιέργειας κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Castaneda καὶ διὰ τῆς καλλιέργειας τοῦ γάλακτος καὶ τῶν ἐκκρίσεων τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἐπὶ τοῦ ἐκλεκτικοῦ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν βρουκέλλων θρεπτικοῦ ὑποστρώματος W.E.* κατὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ γάλακτος ἢ ἀνεύρεσις τοῦ μικροβίου εἶναι συχνότερα εἰς τὸ ἴζημα ἢ εἰς τὸ λίπος αὐτοῦ.

Ὁρρολογικῶς ἡ διάγνωσις τῆς νόσου ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς βραδείας εἰς σωλήνας ὀρροσυγκολλητιναντιδράσεως, διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος καὶ διὰ τῆς δοκιμασίας τοῦ Coombs, ἐξ ὧν ἡ τελευτεῖναι ἡ πλέον εὐαίσθητος καὶ ἀκριβὴς μέθοδος. Ὁ συγγραφεὺς, ἐν προκειμένῳ, ἀναφέρει, ὅτι ἐπὶ 148 ὀρρῶν ἀρνητικῆς συγκολλητιναντιδράσεως ἐξ ἰσαριθμῶν αἰγῶν, ἀποδεδειγμένως, δι' ἀπομονώσεως τοῦ μικροβίου, προσβεβλημένων ὑπὸ Μελιταίου πυρετοῦ, 89 ἔδωσαν θετικὴν ἀντίδρασιν διὰ τῆς

μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος καὶ 110 θετικὴν ἀντίδρασιν διὰ τῆς δοκιμασίας τοῦ Coombs.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁρολογικῆς ἐξετάσεως δέον νὰ ἐρμηνεύηται ὡς θετικόν: κατὰ τὴν βριδεϊαν εἰς σωλήνας ὁροσυγκολλητιναντίδρασιν ἐφ' ὅσον ἡ ὁροσυγκόλλησις παρατηρεῖται ἐπὶ τελικῆς διαλύσεως τοῦ ὁροῦ $\frac{1}{4}$, (50 διεθνεῖς μονάδες) καὶ ἄνω, κατὰ τὴν δοκιμασίαν τοῦ Coombs ἐὰν ἡ ὁροσυγκόλλησις λαμβάνη χώραν ἐπὶ τελικῆς διαλύσεως τοῦ ὁροῦ $\frac{1}{10}$ καὶ ἄνω, καὶ κατὰ τὴν μέθοδον τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἐφ' ὅσον δὲν παρατηρεῖται αἰμόλυσις ἐπὶ ἀρχικῆς διαλύσεως ὁροῦ $\frac{1}{4}$ καὶ ἄνω.

Προκειμένον περὶ ποιμνίου λαμβανομένου ὡς συνόλου, τοῦτο δέον νὰ θεωρηθῆται ὡς μεμολυσμένον ὀλόκληρον, ἐφ' ὅσον εἴτε διὰ καλλιεργείων, εἴτε διὰ μιᾶς τῶν ὁρολογικῶν μεθόδων ἤθελε διαπιστωθῆ, ὅτι μία ἢ πλείονες αἶγες ἔχουν προσβληθῆ ὑπὸ Μελιταίου Πυρετοῦ. Οὕτω ἡ διάγνωσις τῆς νόσου προκειμένου περὶ ποιμνίου εἶναι εὐχερῆς καὶ καθίσταται ἔτι εὐχερῆστερα διὰ τῆς δοκιμασίας τῆς δακτυλιοειδοῦς ἐξετάσεως τοῦ γάλακτος τῇ χρήσει καταλλήλου κεχρωσμένου ἀντιγόνου.

Τοῦναντίον ἡ διάγνωσις τοῦ Μελιταίου Πυρετοῦ, κεχωρισμένως κατὰ αἶγα, εἶναι δυσχερῆστερα, δεδομένου ὅτι ἐπὶ ἀρνητικοῦ ἀποτελέσματος ὅλων τῶν ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων τὸ ζῶον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἀπηλλαγμένον τῆς νόσου· ἐνῶ ἐξ ἄλλου τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως δι' ἀλλεργικῆς ἀντιδράσεως ζῶου ἀποδεδειγμένως προσβεβλημένου ὑπὸ Μελιταίου Πυρετοῦ εἶναι δυνατόν νὰ ἀποβῆ ἀρνητικόν.

Εἰς περιπτώσεις, ὅθεν, ὅπου ἡ κατ' ἄτομον ἐξέτασις ἐπιβάλλεται, ὡς π. χ. προκειμένου περὶ ζῶων ἀναπαραγωγῆς, ἐνδείκνυται ὅπως, ἵνα ταῦτα θεωρηθοῦν ὡς ὑγιῆ, ἅπασαι αἱ ἐργαστηριακαὶ ἐξετάσεις, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν καλλιεργείων, ἐπαναλαμβάνονται τετράκις κατὰ διαστήματα καὶ ἀποβαίνουν ἅπασαι ἀρνητικά.

Τέλος ὁ συγγραφεὺς ὑποστηρίζει, ὅτι ἐκ τῶν παρασκευασθέντων ἐμβολίων κατὰ τοῦ Μελιταίου Πυρετοῦ τῶν αἰγῶν ἀποτελεσματικώτερον εἶναι τὸ ἐλαιῶδες φορμολοῦχον ἐμβόλιον Br. Melitensis 53 H. 38, τὸ ὅποιον ἐκτὸς τῆς μεγάλης ἀνοσοποιητικῆς δυνάμεώς του, παρουσιάζει τὰ πλεονεκτήματα τῆς εὐχεροῦς παρασκευῆς, συντηρήσεως καὶ μεταφορᾶς καὶ τῆς δυνατοῦτος χρησιμοποίησός του, ἐν γένει, ἐν τῇ πράξει ἄνευ τεχνικῆς τινος δυσχερείας, καὶ συμπεραίνει, ὅτι διὰ τοῦ προληπτικοῦ ἐμβολιασμοῦ τῶν αἰγῶν διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἐμβολίου ὁ Μελιταῖος Πυρετὸς εἶναι δυνατόν νὰ καταπολεμηθῆ ἀποτελεσματικῶς.

Π. Α. Κ.

SLANETZ, L. W., BARTLEY H. CLARA, ALLEN, E. F. Ἡ ἀνοσοποίηση τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων ἔναντι τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος. (The immunization of dairy cattle against Staphylococcal mastitis) J.A.V.M.A. 4, 134, 1959.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἀποτελεσματικὰς μεθόδους, αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζονται σήμερον πρὸς καταπολέμησιν τῆς Στρεπτοκοκκικῆς Μαστίτιδος, οὐδεμία σχεδὸν πρόοδος ἔχει πραγματοποιηθεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν θεραπείαν τῆς Σταφυλοκοκκικῆς τοιαύτης.

Ἄν καὶ ἡ συχνότης τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος ποικίλλει σημαντικῶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον οἱ συγγραφεῖς φρονοῦν ὅτι 10-60% τῶν ἀγελάδων ἐκάστης ἀγέλης εἶναι μεμολυσμένα μετὰ τὸν χρυσίζοντα σταφυλόκοκκον.

Ἡ εἰς τοῦτον ὀφειλομένη λοίμωξις δύνата νὰ εἶναι ἀφανής, ἤπια ἢ ἀντιθέτως κλινικῶς ἔκδηλος χαρακτηριζομένη ἀπὸ ἔκκρισιν ἡλλοιωμένου γάλακτος, οἴδημα τοῦ μαστοῦ ἢ ἀκόμη καὶ ὀξείαν γενικὴν νόσον.

Μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ μικροοργανισμοῦ ἐντὸς τοῦ μαστοῦ δύναται νὰ ἐπακολουθήσωσιν ἐκδηλώσεις ὀξείας μαστίτιδος ἐντὸς τῆς αὐτῆς γαλακτικῆς περιόδου χωρὶς τὰ διάφορα ἀντιβιοτικά τὰ ὁποῖα ἐδοκιμάσθησαν μέχρι σήμερον νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἴασιν τῆς νόσου.

Ἡ ἐν ἐπικεφαλίδι μελέτη ἀνελήφθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς τυχόν ἀνοσοποιητικῆς ἀξίας τῆς σταφυλοκοκκικῆς ἀνακαλλιεργείας ἔναντι τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος, ὡς καὶ ἡ διὰ τοῦ ἐμβολιασμοῦ προφύλαξις καὶ θεραπεία τῶν ἀγελάδων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν γενομένων πειραματισμῶν διεπιστώθη πράγματι ὅτι ἡ ἀντίστασις τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων ἔναντι τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος αὐξάνεται διὰ τοῦ ἐμβολιασμοῦ αὐτῶν εἴτε διὰ σταφ. ἀνατοξίνης εἴτε διὰ τῆς σταφ. ἀνακαλλιεργείας.

Πάντως καλύτερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται δι' ἐμβολίων παρασκευασθέντων διὰ διαφόρων στελεχῶν σταφυλοκόκκων.

Ἄφ' ἐτέρου τόσον ἡ μετάδοσις τῆς σταφ. μαστίτιδος ὅσον καὶ ἡ ἐμφάνισις ὑποτροπῶν σαφῶς μειοῦται μεταξὺ τῶν ἐμβολιασθεισῶν ἀγελάδων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα 18 περίπου μηνῶν.

Οἱ συγγραφεῖς καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἀπαιτεῖται περαιτέρω ἔρευνα πρὸς παρασκευὴν ἔτι ἰσχυροτέρου ἐμβολίου ὡς καὶ πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἐνδεδειγμένου ἀριθμοῦ ἐπεμβάσεων, τῶν μεταξὺ αὐτῶν χρονικῶν διαστημάτων καὶ τῆς διάρκειας τῆς ἐπιτυγχανομένης ἀνοσίας.

K.B.T.

ΓΚΑΝΙΑΤΣΑΣ Κ. : **Τὰ δηλητηριώδη φυτὰ τῆς Ἑλλάδος.** (Ἑλλην. Κτην., Β', 1949, Τεύχος 1ον, σελ. 1-5).

Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως τὸ πρόβλημα τῶν δηλητηριωδῶν φυτῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ σημειοῖ τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς ἐρευνῆς τῶν φυτῶν τούτων διὰ τὴν κτηνοτροφίαν τῆς χώρας. Προτίθεται δέ, ὁσάκις τῷ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξετάζη ὠρισμένα βασικῆς σημασίας θέματα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰ δηλητηριώδη φυτὰ τῆς Ἑλλάδος.

Π.Ν.Δ.

ΠΑΝΕΤΣΟΣ Α. : **Ἡ ἀκαρίασις τοῦ ὑποδορείου συνεκτικοῦ ἱστοῦ τῶν πτηνῶν.** (Ἑλλην. Κτην., Β', 1959, Τεύχος 1ον, σελ. 6-11).

Ὁ ἐρευνητὴς μελετᾷ τὴν νόσον ταύτην, ἣτις παρατηρήθη διὰ πρώτην φορὰν τὸ 1856 ἐπὶ ὀρνίθων ὑπὸ τοῦ Voigtlander ἀπὸ ἀπόψεως αἰτιοπαθογενείας, συμπτωμάτων, διαγνώσεως, θεραπείας καὶ προλήψεως, ἀναφέρων τὰς ἐξῆς διαφορᾶς, αἷς παρατήρησεν ἐπὶ τῶν ἐξετασθέντων δειγμάτων τοῦ ἴδιου :

α) Οἱ ταρσοὶ ὄλων τῶν ποδῶν φέρουν ἓνα μίσχον, 4-5 τρίχας καὶ μίαν ἄκανθαν, ἣτις ἐπὶ τοῦ δ' ζεύγους ποδῶν λαμβάνει μῆκος τριπλάσιον τῆς ἐπὶ τῶν ἄλλων ζευγῶν ποδῶν καὶ τὸ ἄκρον τῆς εἶναι ὀξὺ καὶ λεπτόν, ἀναδιπλούμενον δίκην μαστιγίου.

β) Τὰ γραμμοειδῆ ἐπιμερῆ, ἅτινα συνδέουν τὸ ἰσχίον μετὰ τοῦ σώματος, ἔχουν χρῶμα καστανόν. Ἐκεῖνα τῶν ποδῶν τοῦ πρώτου ζεύγους συναντῶνται εἰς τὴν μέσην γραμμὴν τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας καὶ σχηματίζουν κεφαλαῖον Υ, ἀνοικτὸν πρὸς τὰ πρόσθεν. Τὰ ἰσχία τοῦ β' ζεύγους ποδῶν φέρουν ἕκαστον δύο ἐπιμερῆ μὴ συναντώμενα μεταξύ των καὶ τὰ ἐπιμερῆ τοῦ γ' ζεύγους ποδῶν διχάζονται εἰς τὸ κοιλιακόν των ἄκρον. Πρὸ τῶν διαφορῶν αὐτῶν ὁ ἐρευνητὴς διερωτᾷται ἐὰν πρόκειται περὶ διαφορετικοῦ ὑποείδους ἢ τοῦλάχιστον ποικιλίας τοῦ *Laminosioptes Cysticola*.

Τέλος, ἐξαίρει τὴν σημασίαν τῆς νόσου ταύτης τῶν ὀρνιθοειδῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἐλέγχου τροφίμων, καθ' ὅτι τὰ ἄφθονα ὀζῖδια ἀλλοιώνουν τὸ φυσιολογικὸν χρῶμα τοῦ κρέατος τῶν πουλερικῶν, καθιστῶντα οὕτω ταῦτα ἀκατάλληλα πρὸς δημοσίαν κατανάλωσιν.

Π. Ν. Δ.

ΠΟΡΠΟΡΗΣ Ι. Τροφικαὶ δηλητηριάσεις. (Ἑλλην. Κτην. Β', 1958, Τεύχος 1ον, σελ. 13-29).

Ὁ συγγραφεὺς προβαίνει εἰς τὴν μελέτην τῶν τροφικῶν δηλητηριάσεων τόσον ἀπὸ ἀπόψεως νεωτέρων ἀντιλήψεων, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κλινικῶν συμπτωμάτων, αἰτιολογίας καὶ προφυλάξεως, τονίζων κυρίως τὴν αἰτιολογίαν καὶ τὴν προφύλαξιν τούτων. Συμπεραίνων, λέγει ὅτι αἱ τροφι-

καὶ δηλητηριάσεις εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθοῦν ἢ νὰ περιορισθοῦν εἰς τὸ ἐλάχιστον διὰ τῆς λήψεως τῶν ἀναγκασιούτων μέτρων, ἤτοι : ὑποχρεωτικὴ δόλωσις αὐτῶν, στενὴ συνεργασία ὑγειονομικῆς καὶ ἀστυκτινιατρικῆς ὑπηρεσίας, αὐστηρὰ τήρησις τῶν κανόνων ὑγιεινῆς καὶ τεχνολογίας τροφίμων καὶ εὐρεῖα διαπαιδαγώγησις τοῦ κοινοῦ.

Π. Ν. Δ.

ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Ε. Ἡ ἱστοπαθολογικὴ σημασία τῆς ἐπιθηλιοειδοῦς ἀντιδράσεως καὶ τῶν γιγαντοκυττάρων εἰς τὴν κτηνιατρικὴν παθολογίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν φυματίωσιν. (Ἑλλην. Κτην., Β', 1958, Τεῦχος 1ον, σελ. 30-42).

Πρόκειται περὶ ἐμπεριστατωμένης μελέτης ἐπὶ τῆς ἱστοπαθολογικῆς σημασίας τῆς ἐπιθηλιοειδοῦς ἀντιδράσεως καὶ τῶν γιγαντοκυττάρων εἰς τὴν κτηνιατρικὴν παθολογίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν φυματίωσιν. Ἡ ἐπιθηλιοειδὴς ἀντίδρασις ἀπαντᾷται ἐφ' ὄλων τῶν ἔναντι τοῦ Βακίλλου Koch εὐαισθητῶν ζώων, οἰουδήποτε τύπου καὶ ἂν εἶναι οὗτος. Τὸ αἷτιον τῆς γενέσεως τῆς ἐπιθηλιοειδοῦς ὕψεως δέον νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὸν μεταβολικὸν ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ μακροφάγου καὶ βακίλλου. Ἡ μεγάλη εὐμεταβλητότης τῆς συχνότητος τῆς ἐμφανίσεως τῶν γιγαντοκυττάρων συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι ὁ παράγων ὅστις προκαλεῖ τὴν ἐμφάνισίν των, εἶναι διάφορος τοῦ τοιούτου τῆς ἐπιθηλιοειδοῦς ἀντιδράσεως. Οὐδὲν τὸ συγκεκριμένον εἶναι γνωστὸν περὶ τοῦ αἰτιολογικοῦ στοιχείου τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων.

Π. Ν. Δ.

ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ Ε. Ἡ ἐχίνοκοκκίασις τῶν μηρυκαστικῶν καὶ κυνῶν εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα. (Ἑλλην. Κτην., Β', 1958, Τεῦχος 1ον, σελ. 43-45).

Ἡ ἐχίνοκοκκίασις εἶναι ἐν ἐκ τῶν συνηθεστέρων νοσημάτων τῶν παρατηρουμένων κατὰ τὴν διενέργειαν τοῦ ἐλέγχου τῶν κρεάτων εἰς τὰ Σφαγεῖα Θεσσαλονίκης. Ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐξετάσεως τῶν σπλάγγων ὄλων τῶν σφαγέντων ζώων κατὰ τὸ πεντάμηνον διάστημα Ἰουνίου—Ὀκτωβρίου 1955 ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, προκύπτουν τὰ κάτωθι ποσοστά : 1) μόσχων 1,6 %, 2) βοῶν-ἀγελάδων 37 %, 3) προβάτων 32-81 %, 4) αἰγῶν 6,6 % καὶ 5) χοίρων 7,6 %. Ἐξ ἄλλου τὸ ποσοστὸν μόλυνσεως τῶν κοινῶν ἔχει οὕτω : κῆνες πόλεως 12 %, κῆνες χωρίων 28,7 %.

Π. Ν. Δ.

ΑΣΠΙΩΤΗΣ Ν. Τὸ «STRESS» εἰς τὴν κτηνιατρικὴν. (Ἑλλην. Κτην., Β', 1958, Τεῦχος 1ον, σελ. 46-48).

Ὁ συγγραφεὺς, ἀφοῦ ἀναφέρῃ γενικῶς τὰ περὶ Stress, σημειοῖ τὴν σημασίαν τούτου ἐν τῇ κτηνιατρικῇ πράξει. Ἀναφέρει οὕτω παράγοντας δυναμένους νὰ προκαλέσωσι Stress, ὡς λοιμώδη νοσήματα, παρασιτώσεις,

ὑποσιτισμὸν καὶ ὑπερσιτισμὸν, μεταλλοπενίας, ἀβιταμινώσεις καὶ ὑπερβιταμινώσεις, ὑπερβολικὴν κατανάλωσιν λευκωμάτων, κακοσιτισμὸν ἐν γένει, ἀποτόμους ἀλλαγὰς διαίτης, ἀπότομον ἀπίσχανσιν ἢ πάχυνσιν, ὑπομετρικὰς μεταβολὰς, βιομετρικὰς μεταβολὰς, μεταβολὰς ἠλεκτρικοῦ φορτίου τῆς ἀτμοσφαίρας, περιορισμὸν ζώων μὴ ἐθισμένων εἰς τοιοῦτον τρόπον ζωῆς, κακομεταχειρισμὸν ζώων, ψυχικὰς διαταραχάς, ἔντονον ὑπερπροσπάθειαν ἵππων ἵπποδρομιῶν ἢ κυνῶν κυνοδρομιῶν, doping, δηλητηριάσεις, ναυτίαν, μακρὰν μεταφορὰν δι' ἀσυνήθων μέσων, χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις, παρατεταμένην πείναν, δίψαν, ψῦχος, θερμότητα καὶ διαφόρους σποραδικὰς παθήσεις.

Π. Ν. Δ.

ΜΩΡΑ·Ι·ΤΗΣ Δ. : **Ὁ χριστιανισμὸς καὶ τὰ ζῶα.** (Ἑλλην. Κτην., Β', 1959, Τεῦχος 2ον, σελ. 59-60).

Ὁ συγγραφεὺς περιγράφει τὴν χοῆσιν τῶν ζώων ὡς συμβόλων τοῦ χριστιανισμοῦ.

Π.Ν.Δ.

ΓΚΑΝΙΑΤΣΑΣ Κ. : **Τὰ ἀλκαλοειδοῦχα δηλητηριώδη φυτά.** (Ἑλλην. Κτην. Β', 1959, Τεῦχος 2ον, σελ. 61-65).

Ὁ συγγραφεὺς μελετᾷ γενικῶς τὰ ἀλκαλοειδοῦχα δηλητηριώδη φυτὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰδικῶς τὸ *Taxus baccata* (Τάξος ὁ ῥαγώδης).

Π.Ν.Δ.

FINCHER M. : **Ἐκτοπον ἦνυστρον (Desplaced abomasum).** (Ἑλλην. Κτην., Β'. 1953, Τεῦχος 2ον. σελ. 66-67).

Ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς πιθίσεως εἶναι ἄγνωστος, πλὴν ὅμως παρατηρεῖται κατὰ τὰ τελευταῖα στάδια τῆς ἐγκυμοσύνης ἢ ὀλίγον μετὰ τὸν τοκετόν. Ἡ διάγνωσις τίθεται ἰδίως ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ. Ἡ ἀκρόασις ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος ἀκριβῶς ὕπσθεν τῶν πνευμόνων εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἀγκῶνος ἀποκαλύπτει κινήσεις ὑγρῶν, αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουν πρὸς ἐντερικὸν περισταλιτισμὸν. Δύο ἢ καὶ περισσότερα λεπτὰ διατίθενται διὰ τὴν ἀκροαστικὴν αὐτὴν δοκιμασίαν. Ἐὰν ἐπὶ δύο λεπτὰ δὲν ἀκουσθοῦν τότε ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν. Καλὰ ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Βλάχου, εἰς μερικὰς τυπικὰς περιπτώσεις δι' ἀνυψώσεως τοῦ προσθίου τιμήματος τοῦ ζώου. Π.Ν.Δ.

ΑΣΠΙΩΤΗΣ Ν. : **Ὁ κύων εἰς τὴν πειραματικὴν ἱατρικὴν.** (Ἑλλην. Κτην., Β'. 1959, Τεῦχος 2ον, σελ. 68-73).

Ὁ συγγραφεὺς περιγράφει τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ὁ κύων προσφέρει εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἱατρικῆς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μέχρι σήμερον. Ἐν συνεχείᾳ ἀναλύει τὰ προτερήματα ἀλλὰ καὶ τὰ μειονεκτήματα τὰ ὁποῖα παρουσιάζει ὁ κύων ὡς πειραματοζῶων καὶ δίδει ὠρισμένας φυσιολογικὰς τιμὰς εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν κῦνα.

Π.Ν.Δ.